

گفتاری از آیت‌الله محمد شجاعی؛ سوره حمد؛ خلاصه عبودیت

آیت‌الله شجاعی معتقد است، سوره مبارکه حمد جایگاه مخصوص و استثنایی دارد به همین حساب هم در نماز خدای متعال خود انتخاب فرموده که هیچ نمازی بدون سوره حمد نمی‌شود. در واقع این سوره، خلاصه عبودیت است...

آیت‌الله شجاعی معتقد است، سوره مبارکه حمد جایگاه مخصوص و استثنایی دارد به همین حساب هم در نماز خدای متعال خود انتخاب فرموده که هیچ نمازی بدون سوره حمد نمی‌شود. در واقع این سوره، خلاصه عبودیت است

به گزارش خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، آیت‌الله محمد شجاعی، مفسر قرآن، 7 دی، دار فانی را وداع گفت؛ وی عارف روشن‌ضمیری بود که در سالیان طولانی عمر خود به خودسازی و تربیت شاگردان پرداخت.

آیت‌الله محمد شجاعی در شهریور 20 در یکی از توابع زنجان در خانواده روحانی متولد شد. پدر ایشان به حاج شیخ میرزا علی (ره) از روحانیون معتبر و مورد وثوق مردم در زهد، تقوی و طهارت بود. مباحثی در باره نماز

آیت‌الله شجاعی در سلسله مباحثی با عنوان «درباره نماز» می‌نویسد: «وقتی برای نماز بلند می‌شوید خیلی زود و سریع نماز را شروع نکنید، لحظاتی را بایستید؛ من و شما سعی می‌کنیم نمازمان حالی داشته باشد و با این وضع روحی و سابقه روحی که داریم و داشته‌ایم موفق نمی‌شویم و هر چه سعی می‌کنیم متوجه باشیم باز دلمان به این سو و آن سو می‌رود. سعی کنید نمازتان حالی داشته باشد، این سعی‌تان در نهایت به ثمر می‌رسد تا وقتی که این کار را بکنید، چون خدا کمک می‌کند، راه می‌دهد؛ البته چاره اساسی قضیه این نیست، چاره اساسی این است که وقتی انسان به نماز قیام می‌کند در حدّ خودش صلاحیت قیام به نماز را داشته باشد، خودش را تزکیه کند، و از گناه سخت اجتناب کند و خودش را، باطنش را تزکیه کند. تفسیر سوره مبارکه حمد

آیت‌الله شجاعی برای سوره حمد جایگاه استثنایی قائل بود و در این باره می‌نویسد: «در همه آیات قرآن مطالب گفتنی زیاد است الا اینکه سوره مبارکه حمد جایگاه مخصوص و استثنایی دارد به همین حساب هم در نماز خدای متعال خود انتخاب فرموده که هیچ نمازی بدون سوره حمد نمی‌شود. در واقع این سوره، خلاصه عبودیت است، منتها در مقام اظهار به این صورت می‌آید، باطنش همان عبودیت است؛ وقتی تنزل‌ها پیدا می‌کند در قالب معانی محدود و در قالب الفاظ می‌آید که مناسب ما انسان‌های محدود می‌شود.

باطن این سوره، مقام عبودیت انسان است، آن مقامی که یک انسان باید در مقام عبودیت به آن برسد، آن حقیقت و واقعیتی که مرتبت عبودی یک انسان در مقام عبودیت است و کسانی که اهل عبودیت بوده‌اند مانند رسول اکرم(ص) و ائمه اطهار صلوات الله علیهم اجمعین، دارای باطن این سوره هستند که همان عبودیت است.»

این مفسر درباره حقیقت قرآن و سوره حمد به حقیقت زنده و عینی این سوره اشاره دارد؛ وی در این باره می‌نویسد: «سوره حمد عالمی است از عوالم وجود که خدا آن را نه یکبار بلکه متعدد، مرتب تنزیل فرموده تا جایی که متناسب با افهام و عقول انسان‌های عادی بشود؛ بنابراین در قالب معانی و الفاظ محدود آمده است. کل حقیقت قرآن این چنین است و طبعاً سوره حمد هم به عنوان قسمتی از قرآن همینطور است؛ در واقع انسان با این جملات عبودیتش را در برابر خدا اظهار می‌کند.»